

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyílttér soronként 40 fillér.

Lemond a király?...

Kolozsvár, jan. 4.

— Ez a hét jól kezdődik!...
Tudvalevőleg ezt nem a hóhér mondta, hanem a deliquens, a kit a hét első napján az akasztófa alá kísérték.

— Ez az esztendő is jól kezdődik!

Ezt meg az alföldi magyar mondta, arra az örömhírre, hogy — meg van a kiegyezés.

Örvendj neki, oh magyar! Nagy az öröm Izraelben! Vészi Jóska nem tudja kinek a zsebébe bujjon a felletti örömben, — sőt még Bartha Miklós is úgy hallgat, mint a — pacsirta a fűben s mind ez azért, mert végre Magyarország kormányzékében egy olyan európai színvonalon álló, „elméjében művelt“ és „szándékaiban becsületes“ államférfi ül, — a kinek genialis szellem Szilveszter estéjén éjfél előtt 10 óra 12 perckor „megtalálta a kiegyezés ellentéteinek labirintusáról kivezető utakat!“

Jaj! Hova legyek a boldogságtól? Mihez kezdjek elragadtatásomban? Ki az ördögöt üssek fölébe, mint a Petőfi juhára — nem levén egy számár a közelemben...

De mi ez?...

A kétes mosoly a mi az ország képére kiült az örömhír hallatára, — a hajnali rózsapír derűje, mely az újévi nap örök forrásából kiömlőve elöntötte ez ország zengő ligetét, csergedező patakjait és árnyas berkeit — egyszerre szürke viharfellegek árnyába borult; első-tétűnek, sáppadoznak a kiderült ábrázatok s egyszerre egy hiób-hir dermeszti meg a rájuk fagyott mosolyt...

— A király lemond!...

...Ha ez a hír nem komédia, akkor egyike azoknak a komoly és nagyjelentőségű eseményeknek, melyek változást vannak hivatva előidézni a világhistória folyamatában. Ha e hír való: akkor az eset annak a kétségbeesett küzdelemnek legdrámaibb jelenete, melyet a magyar nemzet legfontosabb létérdekeinek védelmében az osztrák kapzsisággal, a »habsburgi világhatalom« századokon át öröklött, megcsontosodott történeti dogmájának képviselőivel, — nemcsak a kiegyezés mostani kinos harcában, nem-

csak közel egy évtized óta, hanem századok óta folytat, azóta, a mióta a Cseleptakába az utolsó nemzeti király koronájával együtt Magyarország függetlensége is befejeződött.

Ha ez a hír igaz: akkor setét, fájdalmas, de mélységes simbolikus jelentőséggel bíró inkarnációja annak a lélektani folyamatnak, mely a magyar közéletre ezeknek a királyi szavaknak vetette az árnyékát: „Akkor hiába éltem!...“

Ha ez a hír igaz: akkor egy nagy stílus tragédiát jelent; egy munkás, iszonyu küzdelmekkel, megpróbáltatásokkal, szenvedésekkel, — nagy álmokkal és nagy csalódásokkal, szédítő hatalommal és retentő bukásokkal teljes emberélet tragédiáját jelenti, bármely ragyogás közt, bármely elérhetetlen magasságban folyt le: mégis csak egy meteor sorsára tanít meg, mely káprázatos fényárba borulva vonta magára az egész emberiség bámulatát, ugyanakkor, midőn összeüt-közésbe jutott a földi légkör láthatatlan ellenállás parányaiával: s mégis, épp ezért megszűnt, semmivé vált — eltűnt a setétben...

Ha ez a hír igaz: akkor a magyar ember elvesztett egy előtte tisztelt, egy általa szeretett alakot, a kinek megbocsájtott minden rosszat, és a kit képesnek hitt minden jóra...

A kit megszokott mosolygva látni, járva-keelve egy büszke ragyogású trón lépcsőin, mosolygva akkor is, midőn »kötelességét« teljesítette; mosolygva akkor is, midőn fátlyolt kellett vetni a multra, mosolygva akkor is, midőn el kellett feledni a kegyetlen sors rettenetes csapásait...

És senki sem tudja: mi jön ezután?...

— De hátha ez a hír nem igaz?!

Az a hír gyanus kamarán kelt. Egy francia boulevard-lapban jelent meg — és a boulevardokban szeretik az érdekes pletykát, a szenzációkat!...

A magyar „államférfiaknak“ — különösen a »fin de siècle« magyar államférfiaknak (a kiket a múlt század frivolitása hagyott becses örökségül reánk) mindenkor kedvező passiójuk volt a nemzetet érdeklő legfontosabb politikai eseményekről

első sorban a külföldet, lehetőleg ellenségeinket, értesíteni.

Mi csak akkor tudtuk meg, hogy megnyuztak, mikor valamelyik külföldi lap már árverést hirdetett a bőrünkre.

Hiszen ki az ördög törődik közölők azzal a bagatell dologgal, — a minek »magyar nemzet« a neve?

És igaz. De mind a mellett a dolog a józan ratio előtt hihetetlennek látszik.

Hiszen meg van a kiegyezés. Sőt előre lehetett tudni, hogy meg lesz. Én részemről akár mikor fogadtam volna egy rossz szivarba (jót kockáztatni nem, hogy nem volt érdemes, — de nem volt — gentlemanlyke!) hogy Széll ur és Körber ur a két augur, végre is egymás képébe nevet.

Azok az erőpródukciók, a melyeket ez a két ur néhány év óta majdnem minden héten — különösen ünnep és vasárnapokon — elkövetett, hasonlatosak voltak két műbirkozó mutatványaihoz, a kik a győzelem esélyei iránt egymással eleve kiegyeztek. Azt is a »theatralis hatás« egyik manőverének tekintettem, hogy a »schluss«-ot az év utolsó napjának utolsó órájára tartogatták, hogy a Szilveszter esti punsch lángjának fénye annál plasztikusabbá tegye a tableaut.

Mindezzel a szemfényvesztéssel nagyon összeillik ez az új esztendő bomba, — mely a görög-tűz és tüzi-rakéták fényébe bámuló közönséget zavarba hozza — hiszen a panique közepette legalkalmasabban működhetnek a — zseb-metszők.

Mindez, persze, csak feltevés — de a miben velem osztozik talán ez országnak tizenötmillió lakója.

Ha azonban e feltevés való; — ha e hiób-hir egyszerűen valótlán: úgy annak szárnyrakeltése volt a XX-ik század legalávalóbb frivolitása.

Dr. Justus.

— A hazai románok passzivitása.) Dr. Ratiu János halála óta a románok közvéleményében két álláspont kristályosodott ki. Az erdélyi románság fenntartja a passzivitását; eljárását indokolja azzal, hogy Erdélyben még most is kivéte-

les választási normatívák akadályozzák meg a románságot a polgári jogok szabad gyakorlásában. A tulajdonképeni Magyarországon lakó románok az aktivitás mellett törekednek lándzsát. Azt állítják ők ugyanis, hogy nekik nincs joguk demonstrálni a magyar alkotmány ellen, mert az nem tartalmaz rájuk nézve semmiféle sérelmes vagy kivételes intézkedéseket. Ez utóbbi pártnak előkelő s immár nagyszámu hívei vannak. A passzivitás mellett álló lapok érzik, hogy a románok politikájában nagy változás fog beállani s ép ezért az éket mindenkor jellemző vaskalaposzággal a nagyszabeni „Tribuna“ 233. számában újból követelik, hogy a románok mindenütt respektálják a nemzeti szolidaritást és maradjanak továbbra is passzivitásban. A „Tribuna“ azonban nem azokkal az argumentumokkal védelmezi álláspontját, melyekkel a passzivitás fenntartásának szükségességét a román nemzeti párt 1901. évi szeptember 16-án közzétett manifestumával indokolja, hanem azt állítja, hogy a magyarság ellen hatálosan csak a parlamenti passzivitás ürügye alatt lehet küzdeni. A Tribuna szerint a titokban folytatott közdelem sokkal többet ér minden nyílt parlamenti közdelemnél.

— A képviselőház. Szerdára, e hó 7-ére tervezik a képviselőházi tanácskozásokat újra való felvételét. A képviselőház munkarendje csak kevés időre van megállapítva. A képviselőknek és a közigazgatási javaslatoknak letárgyalásával ki is van merítve az eddig megállapított munkarend. Mindjárt az első ülésre érdekes nyilatkozatok várnak. Széll Kálmán miniszterelnöktől, mert a függetlenségi párt valósintben mindjárt az első napon nyilatkozatot fog provokálni. Persze ez a nyilatkozás sok fejtegetést okoz Széll Kálmánnak már most is. Elvégre nehéz ezt a dolgot úgy nyelbe ütni, hogy a kiegyezés létrejöttét még oly szűken tényekre kiterjeszkedő felvilágosítás után is Széll Kálmán dicsőségének minősítsék. Más szóval nehéz lesz egy nyilatkozni a kiegyezésről, hogy a kecske is jól járjon, meg a káposzta is megmaradjon, vagyis, hogy a többség is találjon meglegedésre némi alapot benne, de azért el ne hallgattassanak ama nagy engedmények, melyekért Széll Kálmánnak a maga miniszterelnökségét meg kell váltania.

A kiegyezésről.

Vége-e a görög-tűznek?

— Fővárosi tudósítónktól. —

Kolozsvár, jan. 3.

Eleitől fogva, következetesen hirdettük, hogy Széll Kálmán az ország legfőbb érdekeivel, legéletbevágóbb követelményeivel a legutóbb és legsúlyosabb komédiát űzi. Láttuk ezt mi és láttá minden ember,

a ki látni tudott, vagy akart, hogy ez az önmagába és saját pózaiba olyan nagyon szerelmes ember nem dolgozik máson, csak saját személyének kultuszán; csak saját hatalmának öregbítésén; csak azon, hogy minél szebb és színpadiasabb színben tűnjék föl. Nem pedig azon, hogy ezt a népet megszabadítsa a rabszolgasághól, melyben sínlódik; nem azért, hogy megvalósítson nagy dolgokat, a melyek után oly hősen áhítozik ez az ország, ez a nép.

Bennünket tehát legkevésbé sem lepett meg az a hír, a mely újév előestéjén, ugyiszlván a tizenkettedik órában érkezett, hogy ugyanis a két miniszterelnök egymást megértette.

Tudtuk, tudtuk! De hát nem gondolja-e Széll Kálmán és kormányja, hogy ez a teatralis fölvonulás mégis visszatartó és undorító? Ennyi görög-tűzet gyújtani maga körül még látványos szindarabnak is sok, nagyon sok volna. A görög-tűzből füst gomolyodik ki, a melyet Széll Kálmán tömjén gyanánt lehel be, mert tömjén nélkül egyáltalában nem tud megélni. Nem elégszik meg azzal a tömjénnel, a melyet mások által szolgáltat magának, hanem tömjénezi önmagát. Széles gesztusokkal, iszonyu taglejtésekkel színelhalogató színész-tempóval állott a kormány élén és minden államférfi tevékenysége abból áll, hogy magát kedvező színben tüntesse föl, nem törődve vele, ha minden más egyéb ebben az országban tönkre megy.

Soha nagyobb komédiás nem állt még az ország és kormány élén. Soha csunább és rutább játékot nem űztek még országos érdekekkel, mint ő.

De hát kérdezzük: arra való-e az ország, hogy egy ember tetszelegjen magának a nyegleség minden elemével mindannak a rovására, a mit az ország tőle vár és követel? Vagy senkisé meg gondol arra és a kormányelnök legkevésbé, hogy a hatalom kötelességeivel is jár?

És kérdezzük továbbá: mikor ér már véget ez a görög tűz?

A színész-miniszterelnök még most is üdeleg abban a görög-tűzben, a melyet saját maga gyújtott és eszeágában sincs még most lemondani arról a teatralikus fényről, mely a görög-tűzből riaszik.

Mert ime: az egész ország lesve-leste, hogy hát miből is áll az a híres kiegyezés, a melyet oly akrobata-taglejtésekkel kötöttek meg, hogy már a látványossága is viszatetszést és modort kellett.

Várta, hogy a miniszterelnök újévi beszédében elmondja a föltételeket és a főbb pontokat, a melyek a kiegyezés lényegét alkotják.

Hiába várta. A görög-tűznek tovább

TÁRCA.

Rákosi Jenő.

A király Rákosi Jenőt a főrendiház tagjává nevezte ki. E kitüntetés Rákosi Jenőt mint írólt érte, a királyi kézirát is így említi. Nyilván való tehát, hogy a korona elismerése s fénye benne a magyar irodalmat is érte. Újabb dicsőség ez, melyet az immár 37 év óta mint író, poéta, publicista működő férfi szerzett magának s tolla által a magyar litteratúrának, melynek ma, elmondhatni, fővezére.

Egy politikai momentumot azonban meg kell látnunk. A korona a főrendek közé nevezte ki azt a magyar írólt s publicistát, a ki mindenha lángoló szeretettel a magyar nyelv s magyar faj joga mellett küzdött. A ki már a hetvenes években mint a népszínház igazgatója, csodálatos tetterejének egész hatalmával a főváros magyarosodására tört. A ki s ha sem habozott kijelenteni, hogy ő igenis *sovénista*: magyar nyelvet, magyar szót, magyar szellemet követel s féltékenyen őrszi nemzetét, kivált az elnémetesedéstől, a családban, iskolában s a közéletben. Ime, a magyarság ilyen lelkes, törhetlen bajnokának kitüntetése, nemcsak irodalomtörténeti szempontból, de nemzeti politikai szempontból is jelentős

eseményné teszi a magyar szellemi arisztokrácia e vezéralakjának megérdemelt újabb dicsőséget.

A vezér dicsőséget szerzett magának és zászlójának, melynek fölírata: *A magyarságról.*

Bajos eldönteni, hogy Rákosi Jenő mint drámaíró, poéta nagyobb-e, vagy mint publicista, sőt most már mint szónok is.

Drámaíróként kritikát mond egy megvesztegethetetlen rideg, de igazságos bírót, az idő: immár harminchetedik esztendeje, hogy *Aesopus* (melyet megjelenése alkalmával egy nemes fiú szív gyöngéd hódolatával édes anyjának ajánlott), szárnyrakelt. Ma is műsoron van, ma is friss, ütletes, cikázó elméssége, vigása. *Endre és Johanna* melyet egy év előtt ujtottak föl a bpesti nemzeti színházban, diadalal vonult be a deszkákra, melyekről a magyar históriai alakokat száműzték azelőtt. És ott van legpoétikusabb, legbájosabb műve: *A szerelem iskolája*. Mily bájos glorifikációja a szerelemnek Tele egészséges, nemes poézissal, ragyogó nyelvvel. E darabja, kisebb színe-tekkel, újból és újból megjelen a műsoron, ismét hódítani fog, mihielyt újból diadalra jut a bolond szecesszió után az épszívű költészet. Diadalútra indul ez majd külföldre is, mint már rég elment volna, ha német, francia, angol, finn, orosz, vagy akármi más nyelven jelent volna meg, csak

nem magyarul, mely nyelvnek modern irodalmát legkevésbé ismertetik a világ közönségével.

Mint publicista s ezzel együtt mint kritikus, megint más egyéniség s mégis ő az. A drámaíró poéta romantikus, elmés tolla éles karddá változik kezében. Mesteri módon világosan, egyszerűen s magával ragadóan tud írni. Hatalmas agyából, éles magyar elméjéből az argumentumok szint-úgy készen, fölfegyverzetten pattannak ki. Mint hadsereg sorakoznak gondolatai. Robogva tör előre sebes szárnyalással tábora, letiporja az ellenvétést s győzelmet szerez igazságának. Hozzá a poéta magas szárnyalása eszméiben és szép, stílus, tiszta, zamatos magyarsága. Nem *omnibus*-stílusban ír, mint annyi politikus s tudós Magyarországon, hanem *művész*, aki a magyar nyelv bűbájos szépségével felékesíti azt, amit megír. Egy publicistát ismerek még, aki hozzá hasonlóképpen tud magyarul írni: Bartha Miklóst.

Szónokolni alig szokott régebben Rákosi Jenő. De a szerteszét szórt, kávéházakban tanyázó újságírókat egyesítette az *Ott-hon*-körben s mint ez első írói és hírlapírói testület elnöke, kénytelen volt egyes alkalmakkor beszélni. *Aesopus*-ának szerelme oldta meg nyelvét: belőle mesterségének szeretete s a maga zsenialitása elsőrangú szónokot varázsozott. Beszédei, melyek egy-

egy irodalmi ünnepélyen, összejövetelen tart, elragadóan szép tanítások. Soha Kazinczyról annyit nem lehet tanulni, úgy megismerni írói egyéniségét, törekvését, hivatását, mint, ha elolvassa az ember azt a beszédet, melyet Rákosi Jenő a kassai Kazinczy-kör ülésén elmondott. Nincs Herczeg Ferencnek szebb korszora s hervadt-hatatlannabb, mint Rákosi Jenőnek az a beszéd, melyet az *Ocskay brigád* sikere után egy írói lakomán tartott. Kritikáiban, melyek mindenike egy-egy világos tömör tanulmány, mindig a legteljesebb jóakarattal, szeretettel szól. Bámulatos, hogy mennyire ráér kezdők dolgát olvasni, mily gyönyörűséggel és jószággal tanít, buzdit, oktat. Fölfelez, a miért mosolyognak némelyek, de Csepreghynek, Herczeg Ferencnek is ő volt a felfedezője, mestere s nem egy igen jelentékeny írónak. Rákosi Jenőnek egy-egy művét azonban, így legutóbb *Tárgya királynő* elég vakmerő olyik irodalmi ifjunc kicsinylő hangú, az irigységtől remegő dühvel kritizálni. Így képelem azt, mikor egy bolond lép a szoborra száll s egyet rugván rajta, tova repül azzal, hogy ő most fel-döntötte az ércalakot. Egyébként ilyen hangon írni s beszélni nagy és köztisztelőtlen álló emberekről csak nálunk, meg a Ba'kan-államokban szokás.

Lehetséges-e, nem kellően méltatni, csak bár elősorolni s felemlíteni egy vas-

szorgalmu nagy tehetségű sikeres és dicső-sírteljes pályafutásának jelentősebb részle-teit e helyen s így alkalmilag? Most új-évkor *Csajthy* Ferenc, a B. H. felelős szer-kesztője, ki mint szerkesztő is, mint poli-tikai író is egyike a legkiválóbb kapacitá-soknak a magyar hírlapirodalom terén, valóban találón, tömören méltatta Rákosi egyéniségét. Rákosi Jenő pályájáról szólva azt mondja e fnyes pályáról, hogy „min-den egyes fordulata újabb erőpróbát köve-telt.“ E pálya „mely kizárólag önma-gára támaszkodva, akár kedveztek a körülmények, akár nem, akár segitet-tek az emberek, akár nem: egy min-dig önálló, magában bízó, harcra és al-kotásra egyformán hivatott egyéniség győ-zelmes kibontakozása.“ Nem lehet találó-ban jellemezni továbbá azt a harmóniát, mely Rákosi Jenő publicisztikai működésében s munkás életében nyilvánul, mint *Csajthy* Ferencnek e szavaival, melyeket hozzá inté-zett s róla: »Joggal invokálhatja a magyar társadalmat: „Jer, kövess engem, ez a föl-emelkedés útja, a hogy én élek és a hogy én dolgozom, ez a művelt, dolgoz, gazdag és független magyar társadalom előfeltétele; ez az igazi nemzeti politika, a melyet hir-detek szóval és tettel, az iróember hitével, az újságíró éberségével, a poéta ábrándos-ságával, a politikus megfontolásával, a hogy Isten tudnom engedi.“

Maga Rákosi Jenő pedig feleletében

kell tartania; ez Széll Kálmánnak legfőbb kívánsága.

Nem mondta meg a szük teremben a tisztelgő küldöttség előtt. Neki szőenéria, szinpadiaság kell. Nagyobb auditoriumra van szüksége, mert ekképpen pózait és tagleteit aránylag nagyon is kevesen látják.

Hadd várjon az ország, a mely való-sággal a várakozás kinpadjára van szegezve, amíg a miniszterelnök megtalálja a kellő helyzetet és a neki megfelelő ugynevezett felső világítást, hogy kifejthesse a kiegyezés lényegét és lássa az országot, hogy megint el vagyunk adva, ki vagyunk szolgálítva Ausztria önkényének és kapzsiságának.

Ez hát még mindig folytatása a görög-tűznek, a szinpadiaságnak, a mely Széll Kálmán kormányzatához tartozik.

Erről, miután olyan sokáig folytatta, egyáltalában nem tud és nem is akar lemondani. Tessék elképzelni: körülbelül négy esztendő óta áll a kormány élén. Azóta szakadatlanul komédiázik és szindarabokat játszik. A kiegyezés volt a központja ennek a komédiának. Többet utazott és utaztatott, mint tíz más miniszterelnök. Látszólag tülekedett, mint az erdművész Körber-lel. Inszenzált válságokat, amelyekben ő hitt legkevésbé és nevetett magában, a mikor a lapok komolyan pertraktáltak azokat. Később már a világ sem hitt ezekben a mesterségesen csinált válság-hírekben. — Legutóbb pedig már valóssággal komikus volt. Teljes megszakitása a tárgyalásoknak; tökéletes hajótörése a kiegyezésnek; reménye annak, hogy az önálló vámtérület következik; koronatanács; lemondással való fenyegetőzés és végül ölekezés, teljes megegyezés és béke. Nem szinpad komédia-e ez a rutabb látványossági fajtából?

S legalább vége volna! De addig, amíg Széll áll a kormány élén, ennek a komédiának vége nem lesz.

Bartók Lajos temetése.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, jan. 3.

Tegnap délután temették el Bartók Lajost. A kerpesi-uti temető halottas házából, a hol tegnapelőtt délelőtt helyezték ravatalra, kísérték az örök nyugalom helyére. A koporsót egészen elborította a koszorúk sokasága, az utolsó bucsura pedig megjelent az elhunyt költő tisztelőinek és barátainak nagy serege, a melyben képviselve volt a társadalomnak minden rétege.

Három óra felé már egészen megtelt a halottas ház ravatalos terme. Ott voltak: Wlassics Gyula és Lang Lajos miniszterek, gróf Apponyi Albert a képviselőház elnöke, Gulner Gyula államtitkár, Berzeviczy Albert, gróf Zichy Géza, Holló Lajos, Lovász Márton, Molnár Jenő, Rákosi Viktor, Nesi Pál, Szathmáry Mór, Várdy Károly országgyűlési képviselő; Polónyi Géza, Szana Tamás, Emich Gusztáv udvari tanácsos, a Nemzeti Színház tagjai teljes számban és még igen sokan.

Pontban három órakor vette kezde-

elmondja pár sorban belső életrajzát, sikereinek titkát. „Azt hiszem — ugymond Rákosi Jenő, — minden sikeremnek az a titka, hogy csupán csak egy dologra törekedtem: írni akartam lenni s csak az volt a vágyam, hogy a halhatatlanságnak dolgozzam.“ Majd így folytatja: „Az Ideál, mint az angyal szárnya, úgy viszi az embert előre, fölfelé, oda a hova nem is álmodta, hogy valaha eljűt.“

Mindabból, a mit Rákosi Jenőről írtak, a mit ő maga mondott pályájáról s életéről, egy vonás mégis hiányzik. Sikereinek egy fontos titka, melyet úgy látszik, maga sem tud. Az, hogy hatalmas tehetsége van, hogy nagy tudása, klasszikus műveltsége és hogy bámulatos a munkasereje és szorgalma: mind egy-egy jogcím a sikerekre. Való az is, hogy az Ideál röpíti az embert a felhők felé. De huzza a Balsors, melybe vigyorogva kapaszkodik az Irigység. Hiában erős az ember, lehuzza sokszor a balsors, zsibbasztja szárnyát az emberi rosszindulat gyilkos gőze. Ám Rákosi Jenő egyéniségben s működésben egy vonás van, mely nélkül az őalakját nem lehet találon vázolni. Ehatalmas agyu ember szíve csupa jószág és gyöngédség. Humánus, nemes lélek, ki nem gázolt máson előre, nem gyűlölködött. De szeretettel búzditott, gyámolított. Kűdzelme is tiszta volt, mint tőrekvése. Rendíthetetlen hitem, hogy nagy kvalitásainak ez ékes-sége: egyik legfőbb titka és szárnya sikereinek. *Ez a jósdaga képez bűvös védőpáncz körülötté. Úgy kell annak lennie s nekünk úgy is kell hinnünk, mert úgy is van, hogy az ilyen ideális, nemes lélek, szeretet-teljes szív munkáján Isten áldása van.* És lesz.

Gyalui Farkas.

tét a gyászszertartás, a melyet *Rostaházy* Kálmán plébános végzett fényes segédlettel. A szertartást az Operaház énekkarának gyászéneke nyitotta meg, a beszentelés után pedig a plébános megható könyörgést mondott.

Azután *Ábrányi* Emil a Kisfaludy- és Petőfi-lársaság nevében tartott bucsuztató beszédet.

Bartók Lajos utazik — ugymond Ábrányi — ez volt egész életében szenvedélye, most tért vissza Raguzából, most újra utra tért. Nem fényben, nem pompában, keskeny szűk ladikon, amelyet néma evezős kormányoz ismeretlen tájakra. Talán ez utján megiehi azt az enyhülést, amit e földön hiába keresett. Munkáit, ezt a kincses podgyaszt nem viszi magával. Itt marad a papír, itt a nyomdafesték, a millió apró betű. Itt marad a „Kárpáti emlék“, ahol lírájának gyöngyét megtaláljuk s ebben van meg a Kárpát fenyesésének gyönyörű emléke.

Itt maradnak a gyönyörű örtűzek, amelyek hazafiságának örökké világító szövétkői. Itt marad az „Erdőzugás.“ Itt maradnak drámái, csak az alkotó ment el.

Képe a Cassiusé volt, de szíve Cryr-nóé. A politikában s a szatirában minde-nűvé gyógyító szívedet vitted magaddal.

Elvitted még egyszer a nemzetet a segesvári csatatérre. Azért fáradtál el oly hamar, mert nem ismerted a fáradtságot.

Azért haltál meg a kórház számozott szobájában, mert nem értél rá családod alapítani. Mi vagyunk a te családod, a te gyászolód, akik ide kísértünk.

Azután meleg szavakkal bucsuzott Ábrányi a koporsóban nyugvó halottól, akit ezután *Somló* Sándor a Nemzeti Színház igazgatója szép szavakban bucsuztatott. Ugy állottál kapunk előtt, hogy elszántan véded utolsó vérepeddig, mint valami Cherub!

A beszéd után a gyászmenet megindult a sírhely felé. Ott még egyszer beszentelte *Rostaházy* plébános a halottat; az Operaház énekkara pedig megható gyász-dalt adott elő.

Mire felgyultak a városban a lámpák, a temető közönsége visszatért a lármás utcákra, amelyek egy bolygó fia maradt csak kint a csöndesség birodalmában.

Az adott szó.

Borzalmas szerelmi dráma.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, január 3.

Egy fiatal szerelmes pár borzalmas módon akart ma megválni az élettől. A férfi katona, a nő csak szobaleány, azért ezt az eseményt még sem lehet a közönséges vitriol-dramák sorába iktatni. A motívuma ennek a tragédiának megindító. A leány odaigért a kezét egy derék, becsületes férfinak, kinek félig-meddig már a menyasszonya volt és akkor utjába akadt egy másik férfi, a kit talán még akkor is szeretett volna, ha talán nem is veszi őt soha feleségül.

Az adott szó, az ígért és a szenvedélyes szerelem kerültek szembe egymással és mert egymást meg nem győzhették, inkább elpusztulni vágyott a leány azzal a legénnyel, a kinek nem mert, nem akart a felesége lenni, mert a kezét már másnak ígért. A kit szeretett, annak nem akart a felesége lenni, nem lehetett, a kihez feleségül kellett volna menni, azt nem tudta volna soha szeretni.

A szerelmes pár öngyilkosságáról a következő tudósítást kaptuk:

Pécszet a „Hétfejedelem szálló“-ban ma hajnalban borzalmas módon akart megválni az élettől Weigand Erzsébet pécsi születésű 18 éves szobaleány és Harting Géza 25 éves bonyhádi születésű honvéddapród iskolai szakaszvezető.

A szerelmes pár tegnap este kocsin érkezett a szállóba, ahol szobát nyitottak. Egy órával később megvacsoráztak, aztán elcsendesült a szoba. A szálló személyzete mindenre gondolt volna inkább, mint arra, hogy Harting Géza, ki gyakori vendége volt a szálló étkezőtermének, halálos gondolatokkal jött el hozzájuk azzal a fiatal szép leánnyal együtt.

Dacára, hogy a fiatal pár még hét órakor sem kelt föl, még ez sem keltett fölűnést. Háromnegyed órával később azonban elérmtő látványt túrtul egyszerre a szálló háziszolgája szeme elé.

A 8-as számú szoba felé nyitott ajtajában a földön heverve ingben találta Weigand Erzsébetet. Az ing véres volt. A hogy lehajolt hozzá, iszonyodva látta, hogy a leány nyitott szempillái körül megüvegesedve merednek rá szemei s, hogy eszméletlen. Próbálta ébresztgetni. A háziszolga érintésére a leány feje felrebillent: a nyaka a jobb oldalán át volt vágva. A következő percben a szálló összes személyzete és vendége ott állottak a 8-as számú szobában. Harting Géza szakaszvezető az ügyben felelt, az ágy vánkosai ugyancsak véresek voltak, mert Hartingnak is át volt vágva a nyaka.

A szobában erős sósav-illat áradt szét és az asztalon csakhamar találtak is egy üres üveget, a melyben még egy kis sósav volt. Előbb ezt itták ki, csak azután vágták el a nyakukat.

A sósavas üveg ott hevert az asztalon, a zsebekben is, a melylyel a borzalmas tettüket elkövétték és egy kis papírselejt, egy kifizetett számla, melynek hátsó tiszta lapjára néhány kusza vonással Harting ösz-szefüggéstelen szavakat írt föl, de a melyből azt tisztán ki lehet venni, hogy közös elhatározással válnak meg az élettől.

Az öngyilkosság fölfedezése után azon-nal értesítették a rendőrséget. Az öngyil-

kosságra készült szerelmes párnak az első orvosi segélyt Bors Lajos dr. nyújtotta, a ki azonnal konstataálta, hogy az öngyilk-ságot a tett fölfedezése előtt háromnegyed órával követhette el a szerelmes pár.

Az orvos elállította a vérzést. Wei-gand Erzsébet és Harting Géza életben van-nak még, ámde különösen Harting Géza életbenmaradásához semmi reményt se fűznek.

A leányt a kózkórházba, Harting szakaaszvezetőt a csapatkórházba szállították.

Panaszos dal.

Denikve látom szép kisasszony,

A dalaim hiába zengem!

Denikve látom, szép kisasszony,

Ön abszolút nem ért meg engem!

Hogy ősi módra trubadurként

Lopom szűkösre mért időm

S küzdök képzelt titáni harcra!:

Oly hallatlan közömbös aercal,

Hideg mosolylyal nézi ön!

Hiába száll dalomban önhöz

Ezernyi vágy, ezernyi sóhaj,

Hiába száll szívemből önhöz

Ezernyi forró, titkos óhaj,

Vad szenvedélyről, szenvedésről

Hiába szólnak a dalok,

Ön oly unottan mondja ime,

Hogy jó a versem lába, ríme,

S hogy tehetséges úr vagyok.

Nos, meghatott a kritikájál

— Ezt fejtegetném itt sokáig?

Kimondom inkább: kis babuskám,

A szívem egész másra vágyik.

Ah, másra vágyom, másra vágyom,

Édes esodákról álmodom,

Ezeregyéből mesékről,

Elérhetetlen messzeségről,

Magáról, én kisasszonyom.

Be más volna, ha teljesülne

Az én bolond szívemnek álma!

Mosolygó, szép kökönyzemében

A lelkem enyhülést találna.

Piciny kezével néha-gyakran

Végigsimitná homlokom

És szólna: szörnyen rossz a versed,

De én szeretlek mindamellet,

Édes, szegény, hü dalnokom!

Arthur.

Felhívás!

Kérjük vidéki előfizetőinket, sziveskedjenek az előfizetések megújítását mielőbb eszközözni, hogy címükre az „Ujság“ expedíálását továbbra is pontosan eszközölhessük.

A mutatványszámok küldését mai számunkkal beszüntettük s következő számunkat már csak azoknak küldjük meg, kik az előfizetési díjakat — a már mellékelt postalványon beküldik.

Azon vidéki előfizetőinknek, kik egy főlevi díjjal hátralékban vannak, az „Ujság“ további küldését szintén kénytelenek vagyunk beszüntetni; ugyanazért fölkérjük a díjak gyors beküldésére, mert a későn beküldőknek az így elmaradt „Ujság“-számokat nem küldhetjük meg, mert fölös-számu példányokat nem nyomathatunk.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hóra	—	—	—	2 korona
Negyed évre	—	—	—	6 „
Félévre	—	—	—	12 „

„UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala.
Kolozsvárt, Egyetem-utca.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, január 4.

— (A kolozsvári iparos-egylet) e hó 10-én szombatban tartandó házi estélyre az előkészületeket már megtette s a rendező-bizottság naponta összegyűl, hogy a még előforduló teendőkről sürgetően intézkedjék, hogy a régi hírnévnek örvendő s kedélyességéről is nevetes házi-estélye minden tekintetben fényesen sikerüljön. A táncrendek valóságos meglepetést fognak a hölgyeknek szerezni, oly fényes kiállításuk lesznek. Az estély egyik fanypontja a palotás tánc lesz, melyet esténként lelkiismeretesen próbált a jelenkezőkkel Jámor Mihály táncmester. A főpróbát Balog Janesi zenekarával pénteken fogják megtartani a helyiségében. Tekintettel arra, hogy a helyeken csakis meghívottak vehetnek részt, éri a rendező bizottság azokat az egylettágokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak, de erre igényt tartanak, sziveskedjenek az egylett helyiségében kített ívre neveiket foljegyezni.

— (A kolozsvári Öltáregyesület) ma d. u. 4 órakor választmányi gyűlést tart, melyre a bizottsági tagokat teljes tisztelettel meghívja. — Tárgy: a rendezendő kiállítás. —

— (Ügyvéd és hírlapíró.) Igen tisztelt Szerkesztő ur! Semmi kedvem sincs arra, hogy b. lapjának közérdekre szánt hasábjából, a magam részére kérjek minduntalan helyet, ám mégis tisztelettel kérem, hogy a b. lapja tegnapi számában közölt dr. *Várdy* Aurél-féle nyilatkozatra vonatkozólag engedje kijelentemem, hogy a kilátásba helyezett sajtóper mindenesetre el fogja dönteni kinek van igaza? Mivel pedig szent meggyőződés, hogy az igazság az én részemben van, ennél fogva a sajtóper kimenetele elé bizalommal nézek és nyugodtan várom be az ügyben a bíróság ítéletét. Kiváló tisztelettel nyilvánítássa mellett maradok, a tekintetes Szerkesztő urak Kolozsvár, 1903. január 3-án, aláza-tos szolgája *Herzeg* Jenő.

— (Halálozás.) Özv. balázstelki *Veszprémi* Antalné, szül. nagy-baconi Intze Ida életének 58 ik, özvegységének 17-ik évében hosszas betegség után folyó évi január hó 1-én elhunyt. Temetése tegnap délután volt nagy részvét mellett.

— (Gazdasági előadások.) Az Alsófehérmegyei Gazdasági Egyesület 1903. évi január és február hónapjaiban népies téli gazdasági előadásokat, gazdasági tanfolyamokat, mezőgazdasági ipari tanfolyamokat rendez a vármegye területén, mely előadások által a gazdasági üzem körébe tartozó és pedig a mezőgazdaság, állattenyésztés, méhészet, szőlőművelés, gyümölcsészet köréből, erre felkért szakemberek és szakközvegyek által, a gazdasági ismereteknek minél szélesebb körben való terjedését óhajja elérni.

— (Kinevezés.) A király dr. *Adloff* Emil kolozsvári törvényszéki jegyzőt, a nagysinkai járásbírószághoz albiróvá nevezte ki. Az igazságügyminiszterhez *Simó* Balázs dr. székelyudvarhelyi kir. törvényszéki bíró a marosvásárhelyi kir. ítélőszékhez elnöki titkárrá nevezte ki. *Hegei* Dénes marosújvári járásbírósi segédelekkönyvezetőt pedig a gyulafehérvári törvényszékhez helyezte át.

— (Megyei tisztviselők nemzeti jelvénye.) Maros-Torda vármegye átiratban értesítette a törvényhatóságokat, hogy a megyei tisztviselőknek *nemzeti jelvény*nyel való ellátása érdekében országos mozgalmat indítanak és ez ügyben a törvényhozáshoz is tesznek javaslatot. A jelvény az ország címeréből és nemzeti szalagból állana, a melyet a tisztviselő minden hivatalos aktusnál, kiküldetésnél köteles volna használni.

— (Egy temetés.) Tegnap délután bus harangozás és egy fájdalmas gyászinduló hangjai mellett kísérték örök nyugalomra egy fiatal, 18 esztendő földész leányt: *Kilyén* Rózát, *Kilyén* Ferenc és *Török* Julianna leányát. Meghatóan gyönyörű kép volt az a hosszú, impozáns menet, mely a letört virágot utolsó útjára kísérte. Fehér kendős, viróló szép földész leányok haladtak a koporsó mellett, mindegyiknek kezében egy-egy koszorú; — az utolsó virágfűz — a sirba huló virágnak. És a halott előtt és mögött százakra menő tömeg, öreg-ifjú; férfi, asszony, leány és a gyászinduló játszó földész zeneke... Mindenki, a ki ezt a temetést a maga egyszerű nagyszerűségében látta, bámulva állott meg és nézte, mint kísérik azt a fiatal leányt ki a temetőbe... Az elhunyt *Kilyén* Rózában *Török* István dr. kollegiumi igazgató unokanővérét gyászolja.

— (Ismeretterjesztő hasznos előadás.) Az iparos segédmunkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság ma délután 3 órakor a Városház közgyűlési termében ismeretterjesztő előadást rendez, a melyre az iparos polgártársakat és segédmunkásokat a helyi bizottság meghívja. Előadást tart: Dr. Versényi György: „II. Rákóczi Ferenc a magyar költészetben.“

— (Szomorú statisztika.) A belügyminiszter jelentése szerint Magyarországon 1901-ben tudóvészben elhalt 70,721 egyén; 1902. októberben tudógműködésben 4614 egyén; ebből az erdélyrészi 15 vármegyére és 2 szab. kir. várostra esik 569 halálozás; az erdélyrészi törvényhatóságokról különben 1902. októbertől ez a szomorú statisztika szól: Szolnok-Doboka megyében elhalt tudóvészes 79, *Kolozsban* 62, Hunyadban 56, Marostordában 52, Háromszéken 48, Kisküküllőben 40, Alsófehériben, Csikban 34—34, Udvarhelyen 30, Tordaaranyosban 29, Szebenben, Fogarasban 22—22 Nagy-küküllőben, Brassóban 20—20, Beszter-cenaszódban 14, Marosvásárhely szab. kir. városban 9, *Kolozsvár szab. kir. városban* 7 egyén. Kolozsmegye mint a fentebbi kimutatás bizonyítja második helyet foglal el a szomorú statisztikában az erdélyrészi vármegyék között, a mi mindenesetre szomorú fényt vet a törvényhatóság közegzségügyi állapotára.

— (Presbyteri ülés.) A kolozsvári ev. ref. egyház presbyteriuma január 5-én d. u. 5 órakor, a rendes helyen, gyűlést tart. Tárgyak: 1. Felsőbb leiratok. 2. Hatósági átiratok. 3. Bizottsági jelentések. 4. A folyó évi gyűlések idejének megállapítása. 5. Egyh. ker. képviselőválasztás kitűzése. 6. Magán felek kérsései s más keblő ügyek.

— (A kék-vörös zászló áldozata.) Komoly aggodalmak és gondok támadnak bennünk, mikor átlapozzuk lapunk

évfolyamát. Csaknem minden számunkban kénytelenek vagyunk valamilyen Erdélyben történt pangermán tüntetésről rántani le a leplet. A szász méhkas folyton rajnik, folyton zug. Ezzel az alkalommal két beszercei ügyvédről szól az ének. Ügyvédekrol, tehát olyan egyénekrol, a kik a magyar törvények megtartására ünnepélyesen fogadalmat tettek, sőt arra is felesküdték, hogy azok tiszteletbentartásán örködni fognak. És ez a két beszercei ügyvéd, dr. *Lang* Károly és *Kolp* Gusztáv, megcsúszkoltak azt, hogy egy alkalommal házukra kék-vörös színű, azaz *szász lobogót tűzött ki*. Ezért a tettükért a beszercei rendőrkapitány megbüntette őket. Azonban az ügy ezzel még nem volt elintézve. A marosvásárhelyi ügyvédi kamara, igen helyesen, úgy gondolkozott, hogy ilyen érzésű egyénekek tagjai sorában meg nem tűrhet és *Lang* Károlyt és *Kolp* Gusztávot az 1874. 34. t.-c. 68. §. b) pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt *vád alá helyezte*. A kamara következőképen indokolta határozatát:

Panaszoltok a beszercei rendőrkapitány által 7492/98. számú átirattal közölt büntető ítélet szerint idegen zászló jogosulatlan használata miatt jogerősen el lettek ítélve. A szóban forgó zászló használata panaszoltok nyilatkozata szerint is célatosnak mutatkozik, mert vezettek, mint magyar ügyvédek Magyarországhoz és annak alkotmányához hűséget esküdtek s mindon idegen zászló jogosulatlan használata által államellenes kihágást követtek el — az ügyvédi tisztség ellen is vétettek, mert mindkét ügyvéd magyar ügyvédi állásával letett ügyvédi esküjénél fogva fokozott mértékben köteles az állam törvényeit tiszteletben tartani a magyar nemzetiszin és ezzel a magyar államesszme ellen huzafiatlan módon tüntetni akariak, ezáltal fegyelmi vétséget követtek el. Vádhatórozat volt hozandó, stb.

A m. kir. Kuria az ügyvédi kamara fegyelmi hatóságának határozatát *helyben hagyta*.

— (A régi titkár meg az új titkár.) *Kossuth* Ferenc újévi üdvözlése alatt történt meg ez a kis apróság. A függetlenségi párt tagjai *Kossuth* titkárának, *Pallay* Lajosnak szobájában gyűlekeztek. A képviselők közül az elsősk között érkezett *Ráth* Endre, *Kossuth* volt titkára, a függetlenségi párt egyik legfiatalabb tagja, a ki *Hentaller* Lajossal, valamint a jelenvolt újságírókkal kedélyesen beszélgetett. Beszélgetésekben egyszerre megjelent a szobában *Kossuth* inasa azzal, hogy *Kossuth* a titkár urat kéri magához. *Ráth* Endre és *Pallay* Lajos szolgálatkészen egyszerre ugrottak fel ülőhelyükről s mindketten az ajtó felé siettek. Az ajtónál *Ráth* Endre hirtelen megáll, minthogy észbe jutott, hogy ő már képviselő s nem titkára többé *Kossuth*nak. Előzőekenyen bocsátotta ezután előre *Pallay* ezekkel a szavakkal:

— Pardon, édes barátom, egészen megelégedtem, hogy már nem én vagyok a titkár!

— (Egy szenzációs banket-beszéd.) Az új torontáli főispán installációján történt. *Dellimanic* Lajos dr. főispán liberális szellemű installációs beszédét a hivatalos banketen Tallián bírálat alá vette s jellemzésül álljon itt egy részlet ebből a beszédből: „Soha sem hittem volna, hogy az én megyém határába bevonul a szocializmus és a demagogia szelleme, hogy ott a zsurnalizmus és ennek felekezetei *igazni fognak a nagy urak ellen*. (Élénk ellenmondás: Nem igaz! Nem történt!) S te, főispán, akár fogsz engedni a magyarok és hatalmasok nyomásának, akár nem, a mint mai székl foglalás beszédében kijelentetted, nem tudom, mi lesz akkor! *Az a te dolgod, de kérdezlek, mit fogsz csinálni te és a te tisztikarod, ha a nagy urak nem fognak támogatni? Lásd magad, mit csinálnak demagogjaidal és szocialistáidal és zsurnalistáidal s annak fajával!* Etc. etc. Kinosan hatott e furcsa beszéd. De a dolog pontja az ő alispánjelöltje, akiben bizik s kitől várja, hogy az ő általa furcsa módon felköszöntött, de annak idején nem kívánt főispán szabad, nemes és korszerű működésben bizonyos urak javára korlátozva legyen. Élénk visszhangra talált azonban a Tallián Béla ellenében felszóló dr. Pap Géza képviselő beszéde, amelyben hevesen és nagy lelkesedéssel támadta a házelnök beszédét, nem a nagy uraktól tette függővé a megye megújodó közszellemét, hanem a közérkölcstől, a nemes szellemtől, a becsülettől és igazságosságtól.

— (Új politikai lap az erdélyi részeken.) Mint dcsi tudósítónk jelent, Désen újestendőkor politikai lap indult, mely a szabadelvű politikai irányzatot támogatja. Az új politikai lap a huzzonhét esztendője fennállott „Szolnok-Doboka“ ez. társadalmi és közgazdasági közlönyből alakult s ugyanezen cím alatt fogja szolgálni a vármegye közérdekeit. Az új politikai lap felelős szerkesztője báró Horváth Emil lesz, kit három éves kolozsvári hírlapírói működése révén jól ismer a kolozsvári közönség.

— **(A tábornok és hat száz rendő.)**
A Gotterhalte, a melyet hivatalosan „nép-himnusz”-nak csufolnak, a melyet nálunk fűtlytel fogad az utca és gyűlöl minden magyar ember, már sok galibát okozott s fog okozni a k. u. k. csókőnyösség révén. Ezt az „ünnepi” dalt, a melyet mindenütt botrány követ, a hol felharsan a rezesbanda csindráttája, végre sikerült egy k. u. k. generális urnak komikussá tenni. Br. *Mertens* — a VI. hadtest vitéz parancsnoka ez az ur, a kinek ezennel köszönetet szavazunk. Br. *Mertens* urat losoncni szemle-utjakor természetesen a Gotterhaltéval fogadta a katonabanda, a diákság pedig, mint a hogy megírta annak idején, macskazenével felelt a magyar református szolnárból osztrák himnuszra plagizált hóhérnótára. *Mertens* tábornok ur most Lőcsén járt és tartva attól, hogy a félre-féltett nótán sérelem esik, a lőcsei rendőrséget kérte föl, hogy akadályozza meg a tüntetést. Így esett meg aztán, hogy a hadverő tábornok ur és vitézi kardesürelő kísérete *hat száz rendő sorfala között érkezett meg Lőcsére* s a rendmarconá öreinek oltalma alatt hallgatták végig a — Gotterhaltét. A humoros esetben csak az a felháborító, hogy a magyar hatóság emberei védik meg az inzultustól azt a dalt, a melyet minden magyar ember gyűlöl. — De ez mitsem változtat *Mertens* generális ur ötleteinek naiv humorán.

— **(Bocskay István szobra.)** A tiz szobor közül, melyet a király adományozott a nemzetnek, már felállították a negyediket. Bocskay István szobrát, az Andrássy-utj körüldön. A szobor, a mely Holló Barnabás műve, a tér balsarkában, Zrinyi Miklós és Bethlen Gábor szobráinak szomszédságában áll. — A szobor talpazatának jobb oldalán egy sebesült zászlótartó, bal oldalán pedig egy harcász szabadságharcos alakját véste kőbe a művész. Bocskayt földig érő, bő palástban ábrázolja a szobor. A nagy fejedelem a jobbájában buzogányt, balkezeében pedig a bécsi békeokmányt tartja. A szobor Hirmann Ferencz budapesti éremű-öntődjében készült.

— **(Egy főmérnök visszaélései.)**
Az aradi kulturmérnökség vezetője, *Veszprémy József* — mint Aradról jelentik — oly visszaéléseket követett el, a melyek miatt fegyelmi vizsgálatot indítottak ellene. A fegyelmi vizsgálatnak eredménye az, hogy a miniszter *Veszprémy Józsefet* állásától *elmozdította*, főmérnöki rangjától megfosztotta és mint mérnököt a pécsi kir. kulturmérnöki hivatalhoz osztotta be. A főmérnök elmozdításának oka, hogy hivatalát önző célokra használta fel. Ha valamely birtokról ugyanis a vizet akarják levezetni, erre vonatkozólag a kulturmérnökség készíti el a terveket s ennek alapján kezdik meg a munkálatokat. A főmérnöknek tehát bőven nyílt alkalma érintkezni a birtokosokkal, a kiknek rendes, megszabott díjazáson kívül mindig áldozatba került az, hogy a hivatali főnök éreztelettel velők szemben jóakarattal. *Veszprémy főmérnök* másfelől is követett el olyan visszaéléseket, melyek példátlanul állanak. Alantas tisztviselőinek járó illetékeket ő maga vette fel és saját céljaira fordította. A főnök úrtól nem is merésztelték kérni a pénzüket a szegény emberek, a kiknek tartani lehetett *Veszprémy* haragjától. Azután az államat is megkárosította *Veszprémy*, ki az elszámolások körül is sokat hibázott — a saját javára. Legjelentéktelenebb dolgai közé lehet számítani azt, hogy horribilis kilométer-pénzeket számított fel s ezt oly utakra nézte tette, a melyeket vasúti szabadjeggyével tehetett volna meg. Ő azonban jónak látta kocsin végezni ügyét, így azután annyit számított, a mennyit ő akart. A feljelentést egy elbocsájtott utmes-ter tette meg ellene.

— **(A hol százaz bankókkal fütenek.)** Irányi községben történt ez az eset, melyről tudósítónk hirt ad. Egy gazdag öregasszony halt el a múlt héten Irányi községben. Özv. Bordán Györgyné. Életében gazdag külön öregasszonynak ismerték. Kéthetével ezelőtt az öregasszony súlyosan megbetegedett. Ekkor meglátogatta a fia és a menyje, de pénzről vagy vagyonról említést sem tettek, mert a kérdés mindig felgázta Bordánét. A multhéten meghalt az öregasszony s ekkor az egyetlen fia beköltözött a házba. A fia tudta, hogy anyjának sok pénze volt, de azt hitte hogy azt vagy a takarékbán, vagy pedig magánosoknál van elhelyezve. A temetés után átkutatott minden, de semmit sem találtak, a mi pénz hollétéről felvilágosítást nyújthatott volna. A fiatal Bordás azt hitte, hogy anyját betegsége ideje alatt meglopták. Meg is tette a feljelentést a csendőrségnek, tegnapelőtt azonban váratlanul kiderült, hogy hol a pénz. A fiatal Bordásné ugyanis, amint a lakásban rendezkedett, a szalmazsákok, melyen az öreg asszony meghalt, kivitte a cseléddelel s meghagyta, hogy a szalmát fűtse be. A leány teljesítette a parancsot. A mikor már majdnem az egész szalmát befűtötte, egy darab papírossal a kezében, amit a szalma között rejtett ki, bement az asszonyához megkérdezni, hogy miféle papiros az, mert olyan sok volt a szalma között. Bordásné majd hanyatt vágódott, a mikor a 100 forintos bankjegyet meglátta a leány kezében. Rögtön ellopták a tűztsátkutatót a még be nem fűtött szalmát is, de mindössze csak 7 darab százaz bankjegyet találtak, a

többi már akkor elégett. Bordás állítása szerint az anyjánál 10—15000 forint készpénz lehetett, amit, mint kiderült, a szalmazsákjában rejtgetett s a cselédleány a nagy bankjegyeket nem ismerve, befűtötte őket.

— **(Agyonlőtt községbíró.)** Lucska községben gyilkosság történt tegnapelőtt este, mely nagy izgatottsággal tartja a község lakóit. Mint tudósítónk jelenti, Lucskán az elmúlt héten volt a bíróválasztás, mely alkalommal két nagy erős párt állott egymással szemben. Az egyik párt a volt bírót Kántor Illést akarta ismét a bírói székbe ültetni, a másik párt pedig Simon Balázst jelölte. A választás eredménye az lett, hogy Simon Balázst választották meg bírónak, a kinek január elsején kellett volna elfoglalni a bírói széket. Simon azonban már nem érthette meg a székfoglalóját, mert Szilveszter estéjén az ablakon keresztül agyonlőtték. Az említett este Simonnak az ő párthíveiből több vendége volt. Vig poharazás közt folyt a beszélgetés és Simon éppen beszédet akart mondani, a mikor pohárral a kezében az asztal mellett felállott. — Ebben a pillanatban lövés dördült el az utcán és Simon Balázs mellén találva lebukott. A vendégek rögtön kifutottak az utcára, de a tettesnek akkor már nyoma veszett. — Simon rövid kínlás után meghalt. A csendőrség erő-lyes nyomozása folytán sikerült a tettest Raskó Márkus kisbíró személyében kideríteni. Raskó ugyanis rokona volt a bírónak s állítólag a választás után úgy nyilatkozott, hogy Simon még sem lesz leszállt bíró. Az a gyanu merült fel, hogy Raskót felbérlették a gyilkosságra, ezt azonban a gyilkos tagadja. Raskót letartóztatták.

— **(Ingveny kenyér.)** A tegnapi számunkban közlított dr. Schilling Lajos egyetemi rektor 193 korona gyűjtéséhez adakoztak: Dr. Schilling Lajos 20 korona, dr. Moldován Gergely, dr. Jansó György, dr. Udránszky László, dr. Pisztory Mór, dr. Purjesz Zsigmond, dr. Szabó Dénes, dr. Kussutány Ignác, dr. Vályi Gábor 10—10 korona. Dr. Lukács Adolf, dr. Lőte József, dr. Kiss Mór, dr. Dávid Leó, dr. Széchy Károly, dr. Nagy Ernő, dr. Apáthy István, névtelen, dr. Vályi Gyula, dr. Haraszty Gyula 5—5 korona. Dr. Werner Rezső, Klug Lipót, dr. Lechner Károly, dr. Csengeri János, dr. Böhm Károly, dr. Szádeczky Gyula, dr. Szamosy János, dr. Fahinyi Rudolf 3—3 korona. Dr. Schneller István, dr. Kuncz Ignác, dr. Terner Adolf, dr. Richter Aladár, dr. Pfeiffer Péter, dr. Bílint Gábor, dr. Szilasi Mór 2—2 korona. Dr. Klupáthy Árpád 4 korona. Dr. Kolozsvár Sándor 1 korona. Összesen 193 korona. — Dr. Engel Gábor gyűjtőívén adakoztak: Haller főhadnagy, dr. Haller Gusztáv, Haller Gábor 2—2 koronát. Ormay Kálmán, Ilosvay Bertalan, Kópár Gerő, Barkó Ferenc 1—1 koronát. Fogadják a lelkes gyűjtők és nemes szívű adakozók a bizottság hálás köszönetét.

— **(Mi történik majd 1903-ban?)**
Van Angolországban egy régi kalendáriom: „*Alb Moore*” a címe. Ez minden évszázadban megújvendűli, hogy mi minden történik az új évszázadban? Persze, gyakran téved, de minthogy általánosságokat jövendő, előfordul az is, hogy egy-egy jövendő-mondása megvalósul. Egy-egy főpap halálát jósolja néha; egy-egy király megbetegedését is előre jelzi, sőt vasúti szerencsétlenségeiről is mond jóslást. Csoda-e, ha ezek közül egyik-másik jóslás beteljesül? Az angolok úgy hisznek benne, mint Falb jóslataiban s mindig nyilvántartják az „*Alb Moore*” jövendőléseit. A mostani évre is már megújvendűlte, hogy mi fog történni? Jósolta, hogy pánik lesz Spanyolországban, nagy bonyodalmak kezdődnek a Keleten s hogy nagy pénzügyi krach lesz Newyorkban. — Február-ra azt jövendőli az idei kalendáriom, hogy zavargások lesznek Ausztriában, Kínában és Indiában. — Márciusban Angliának diplomáciai konfliktusa lesz egy európai hatalommal, Algírban pedig lázadás lesz. Április elején új arany- és gyémántbányákat fódöznek fel; a hónap vége nagyon szomorú lesz; Konstantinápolyban forradalom, Londonban nagy bukások, Belgiumban utcai zavargás s valahol borzalmas vasúti szerencsétlenség lesz, mikor is egy hies főpap is meg fog halni. Másra rendkívül fontos orvostudományi felfedezést várhatunk, a melynek az angol királyi család fog örülni. Júniusban tengeri katasztrófa, júliusban és szeptemberben pedig Európaszerte igen nagy politikai események. Hollandiában igen nagy politikai bonyodalom lesz júliusban, szeptemberben pedig konfliktus Gibraltár miatt Anglia és Spanyolország között. Októberben nagy vasúti szerencsétlenség: odavész majd egy angol miniszter is. Ugyancsak októberben a Balkánon forrongás lesz, decemberben pedig az egész világ figyelme Észak-Amerika felé fog fordulni.

— **(A koldus komornyikja.)** Óriási hatótát keltett a new yorki rendőrbíróság előt egy gentleman, aki tanuként volt valami lopásügyben idézve, a mikor a bíró kihallgatta őt, megkérdezte, mi a neve, foglalkozása stb.

— A nevem Galitzki, felelte a tanu; s a foglalkozásom: egy koldus komornyikja vagyok.

Dörgő hahotára fakadt az egész hallgatóság. A bíró másodszor is megkérdezte. — Mi a foglalkozása? — Mondom kérem, egy koldusnak vagyok a komornyikja. A gazdám félkező, én ültöttem tehát és kiszolgálom étkezésénél.

Hát aztán mi a fizetése ezért a munkáért?

— Heti tíz dollár. (Ötven korona.) Ebből természetesen az is következik, hogy a nem igazi koldusnak igen szép lehet a jövedelmük, ha 200 korona havi fizetéssel dotált komornyikot tarthatnak.

MŰVÉSZET.

× **Bendiner Nándor hangversenye.** Megemlékeztünk már egy ízben arról az élvezetes hangversenyről, melyet *Bendiner Nándor*, az európai hírt, fiatal zongoraművész e hó 10-én minálunk rendezte. A fiatal mesternek segítségére lesz a magy. kir. honvédszenekar is, a mi még csak fokozza azt a nagy érdeklődést, mely a közönség körében *Bendiner* hangversenye iránt mutatkozik. *Bendiner* Nándor egyetlen hangversenyének programja a következő:

1. Zenekari nyitány, játssa a *honvédszenekar*; 2. *Weber* Zongoraverseny (f moll) a honvédszenekar kíséretével; 3. a) *Bach-D'Albert*: Praeludium, (fuga), — b) *Bendiner*: I. Nymplák és satyrok, II. Bachanel, — c) *Kern* A. Valse de Concert, — d) *Liszt*: Paganini variációk; 4. Zenekari szám; 5. *Liszt*: Concert es dur zenekisérettel.

A hangversenyre előjegyzéseket elfogad Neumann M. főtéri üzlete.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Vasárnap d. u.: Gyermekek előadás. Karcsonyi álom.

— este: A doktor ur.

Hétfő: A szevillai borbély.

Kedd d. u.: Királyfogás.

— este: Kuncz Feja Dávid.

Szerda: A tévedt nő. (Traviata.)

Csütörtök: Király idyllek. I-ször.

Péntek: Király idyllek.

Szombat: Louie.

Vasárnap d. u.: Tell Vilmos. (V-ik ifjúsági előadás.)

Vasárnap este: Csókon szerzett véglegény.

* **A doktor ur.** *Molnár* Ferenc nagy sikert aratott boházatainak tegnap volt második előadása, melyet szintén telt ház nézett végig. Az előadás ma már sokkal összefüggőbb és gyorsabb menetű volt. A nagyközönség igen jól mulatott a darab kacagató ötletein és sokat tapsolt a szereplőknek, különösen *Mezgeri* Dezsőnek, kinek Puzsérja igen szép, művészi és mulatató alakítás. *Mátrai* is kiköszörülte a csorbát, tegnap már jól öltözködött. A darabot ma este harmadszor hozzák színre.

* **Gyermekekladás** lesz ma délután. Gárdonyi betlehemes játéka, a „Karcsonyi álom” kerül színre.

* **Király idyllek.** A jövő héten is lesz premierje a színháznak. Bródy Sándor új színműve a „Király idyllek” kerül csütörtökön bemutatásra. A „Király idyllek” közös címe 3 egy felvonásos kis színműnek. Ezek: „Lajos király válik”, „A fejedelem” és „Mátyás király házasa”. A 3 darab főszerepét Tótvölgyi M., Szakács, Szentgyörgyi, Tompa, Kassai, Papp, Dezséri, Hegedűs Sz., Jankó A. és Gál J. játsszák.

* **A tévedt nő**, (La traviata) Verdi operája szerdán kerül színre Sugár Arankával a címszerepben.

* **Moldován darabja Bécsben.** Mint értesülünk, a bécsi „*An der Wien*” színház megvette *Moldován* Gergelynek „*Flórika szerelme*” című népszínművét és nemskóra elő is adatja. A darabnak bécsi premierjére a szerző is felutazik.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

Viszály a királyi családban.

Budapest, jan. 3. (Érk. 1 ó.)
Bécsi tudósítónk jelenti, hogy az ottani előkelő körökben napok óta a királyi család kebelében kitört viszályról beszélnek, mely az újévi ceremóniáknál már külsőleg is mutatkozott. A konfliktust *Ferenc Ferdinánd* trónörökös feleségének, *Hohenberg Zsófia* hercegnőnek a királyi udvarnál való kivételes helyzete idézte elő. Ugyanis a királyi család női tagjai közül az első hely Ottó főherceg nejét, Mária Józsefa főhercegnőt illeti meg, aki tudvalevőleg a szász trónörökös nővére. Ujabban azonban *Ferenc Ferdinánd* trónörökös, aki viszont az uralkodó után foglalja el az első helyet az udvari szertartásoknál, minden alkalmammal nejét, *Hohenberg Zsófiát* melyi helyezi előnybe Mária Józsefa főhercegnő rovására. Így az új év kalmából adott királyi ebédén, melyen mindig csak vérbeli főhercegek és főhercegnők vesznek részt, az idén először megjelent *Hohenberg Zsófia* hercegnő is és természetesen férje mellett foglalt helyet, a ki viszont a királyhoz ült legközelebb. Mária Józsefa főhercegnő tiltakozott.

Letartóztatott pénzhamisító.
Budapest, jan. 3. (Érk. 11 ó.)
Petelinkár Ferenc hamis tíz koronással vasúti jegyet akart váltani, a pénztáros észrevette és feljelentésére letartóztatták. Megmotozása alkalmával zsemében még 40 drb. hamis tíz koronást találtak.

A fizetésrendezés.

Budapest, január 3. (Érk. 11 ó.)
A tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot a bécsi tárgyalások miatt nem fogják a képviselőháznak e hó 9-én tartandó ülésén beterjeszteni. A pénzügyminiszter személyesen terjeszti a király elé a javaslatot és csak ő felseje jóváhagyása után, körülbelül január közepén kerül a javaslat a ház asztalára.

Venezuela.

Budapest, január 3. (Érk. 11 ó.)
Washingtonból jelenik tegnapi kelettel: A mai minisztertanácsban Hay külügyminiszter bejelentette, hogy Castro legutóbbi jegyzékére még nem érkezett válasz a hatalmasságoktól. Kétségtelen azonban, hogy a további tárgyalások végleges megegyezésre fognak vezetni.

REGÉNY

Goétia. (39)

VII.

A csodák világa.

— Ott? Ott mindenfelét csinálnak, Jőjjön csak velem. Ezelőtt két esztendővel három ízben voltam itt vendégségben; akkor senkit sem ismertem, unakoztam és bejártam az egész emeletet. Jőjjön, megmutatom magának a kis keleti szalont.

De Jean d'Alsace előbbre valónak tartotta, hogy az urak és hölgyek közé vegyüljön, a kik az egyik sátorban tanácsot kértek a jósdától. A cikkre gondolt, melyet meg akar írni. Talán elleshet itt néhány szót, melyet a résztvevők ijedten fognak olvasni az „Eho du monde élgant”-ban. Senki sem gyanakodott a magányos szemlélőre, idegennek tartották, kit ennek, vagy annak rokonsága kedvéért szintén meghívtak. Sőt ugylátszott, hogy még a francia vendégek sem ismerték, — vagy pedig csak névleg ismerték. Ez utóbbiaknak mindenféle kifogásuk volt az ünnepség ellen, de hát be kellett látniok, hogy az ember mindenütt untakozik, csak itt nem, „la Tredjakow”-nál, a hogy ezek Olgát bizonyos kicsinyléssel nevezték.

Az újságíró Olga és Danovits háta mögé lopódzott, kik székeiken ülve nézték a kíváncsiak tolongását. Minél tovább tartott a dolog, annál izgatottabbak lettek az emberek, kölcsönösen visszatolták egymást és irigyen nézték az előttük állók vállain keresztül a számokra, melyeket a szolgák a legnagyobb nyugalommal osztottak széjjel a hozzájuk legközelebb állók között. Ezek mögött egy családott tömeg zúmmogott és dühösen kritizálta az ünnepély rendezését. Néhány hölgy azon fáradt, hogy kiszámítsa, mennyibe kerül a háziasszonynak ez a meglepetés. Antoineth Theo odahaza legalább 100 frankot kért minden konzultációért, tehát huszszor száz... De talán a „grande jens” is csinálja — és a hölgyek cipőhegyeikre állottak, hogy bepillantassanak a jósdá sátorába. E hölgyek egyikén sem látszott, hogy Teot asszony jóslatainak semmi értékét sem tulajdonít, sőt inkább valamennyit bosszantotta, hogy nem juthatnak hozzá a kínálózó ingyen tanáchoz. Néhány francia jót mutatott a tolongáson, megfigyelték az izgatott hölgyeket és meglehetősen hangosan jegyezték meg, hogy az a kevés művelődésű az az őssze hasonlítottak a nagy világ hölgyeinek babonás voltát férjeik játék-szenvedélyével. Tojásféherje vagy kártyalap — egyik sem valami felemelő. A ki elég merész, hogy fatalistának valja magát, azt a szalonokban szabad gondolkodónak és veszedelmes embernek tartották; és mégis valamennyien, a jámbor templomba járók, mindazok, kik gyermekeiket megkezesztették és leányaikat kolostorba nevelték, ezek mind fatalisták. Jósoltattak maguknak, éjszakáikat azokban az előkelő klubokban töltötték, a hol hajnalpirkadásig járt a kártya. A fátum! — Vajjon valamennyiök között ki ne lenne ebben? Hiszen a fatalizmus ott él lelkiük mélyén....

Jean d'Alsace, a mint ezeket a megjegyzéseket hallotta, akarata ellenére nevetni volt kénytelen.

(Folyt. köv.)

Feloldó szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR*

Magyar Számitoló

és

Pénzváltóbank

Erdélyrészi Fiókosztálya

KOLOZSVÁR

Mátyás királytér 29. Mátyás királytér 29.

A bécsi Versorgungsanstalt

1903. január 1-én esedékes

Járadékszelvényeif

be váltja.

A kolozsvári Nemzeti Színház

egyik elsőrendű tagja (uri leány) részére kerestetik keresztény uri családnál butorozatlan szoba és teljes ellátás. Cimmel ellátott ajánlatok »Otthon« jel alatt kéretnek e lap kiadókiváltalába.

077-1902.
végrh. szám.**Árverési hirdetemény.**

Alulírott bír. végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az erzsébetvárosi kir. járás-bírósnak 1901. évi V. Sp. 458/3 számú végzése következtében Markovits János ügyvéd által képviselt Simon Iszák javára Horovitz Béla ellen 179 K. 48 fill. s jár. erejéig 1902. évi jun. 10-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 772 K. -t-re becsült következő ingóságok u. m.: bútorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kolozsvári kir. járásbírósa 1902. évi 9/1. 687/3 számú végzése folytán 179 K. 48 f. tökéltetés, ennek 1901. évi szept. hó 1. napjától járó 5%, kamatai, és eddig összesen 115 korona 76 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvár, fűző-utca 18-ik szám alatt alperes lakásán leendő eszközölésére 1903. évi jan. hó 12-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is el fogtak adni.

Amennyiben az előírt árverés ingóságokat mások is le és felfoglaltatják, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Kolozsvárt 1902. évi decz. hó 27. napján.

Pap Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

Szám 566-1902.

v. g.

Hirdetemény

Kolozsvár szab. kir. város tanácsának 23249-902. szám alatt kelt rendelete alapján alólírott város gazda ezennel közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező állatok közül: 19 darab igás ökör, 2 darab tenyészbika 1903. évi Január hó 7-ik napján d. e. 10 óra-kor a vásártérre és ott a helyszínen megállapítandó becsár szerint nyilvános árverésen el fog adni.

A város gazdai hivatalától.
Kolozsvárt, 1902. december 30-án.Czecz Gyula,
városgazda.

Háromszékvármegyében egy kitűnő földes-alkalikus savanyu 2125 1-5

ásvány és gyógyforrás

több évre hasznosbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást ad:

Barabás Ferencz gyógyszerész Uzonban.

Nagy raktár helybeli készítményű paplan, má-
rác és ágyhuzatokban. Valódi dr. Jäger-féle téli alsó ruhák kap-
hatók.**Sárga Kristóf**fehérmű- és vászon-raktárában !!
Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca (Belközép) 3. és sz.

2108 6-104

A legnagyobb választékban és a legutányosabb árban kaphatók:
Férfi, női és gyermek fehérműnek téli alsó-ruhák és harisnyák.
Különlegességek: dus választék minden kivitelű divatos férfi és női ingek, alsónadrágok, gallérok, kékelték- és finom zsebkendőkben.

Elvállal kiházasítási vagy magán szükségre kívánt mindenféle fehérműnek pontos elkészítését, kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem fordították.

Valódi késmárki lendamaszt asztalnémet 25% gyári áron alól kapható.

Szönyegegek

minden fajta-ban és minőségben, u. m.: szalon-, fali-, futó-, ágy-elibe, és pamag-szönyegek továbbá valódi minden szélesség és nagyságban.

Sinoleum

Hazai pokróczok, utazó és gyapjú-takarók a legolcsóbbtól a legfinomabbig. Amerikai önműködő ablak-fügönyök (rolettak) minden nagyságban kaphatók!!

Sinoleum

A híres és közkedveltségnek örvendő K.-imperi

„RÉPÁTI“ Savanyuviz

a mai naptól kezdve közvetlenül a forrástól

egészen friss töltésben kerül forgalomba.

Dr. Lengyel Béla m. kir. egyetemi tanár szakvéleménye a következő: „A k.-imperi „Répáti“ forrás oly kitűnő égvényes savanyuviz-t szolgáltat, mely ugy szerencsés összetétele, mint rendkívül dúz szén-savtartalma folytán megérdemli, hogy a maga nemében a legkitűnőbbek egyikének tekintessék s mint ilyen, a megfelelő méltatásban részesüljön.

Purjesz Zsigmond dr. prof., a következőképp nyilatkozik: „Bizonyítom, hogy a „Répáti“ savanyu-vizet a nyákhártyák hurutos bántalmait ellen ismételve jó sikerrel alkalmaztam.”
Dr. Hankó Vilmos tanár, az E. K. E. balneológiai oszt. titkára e vizről így vélekedik: „A „Répáti“ viz nemcsak mint élvezeti viz kitűnő, hanem mint gyógyító ital is megbecsülhetetlen s a Csehország-ból hozott drága Krondorfi vízzel minden tekintetben versenyez.”

Mindig friss töltésben kapható

kolozsvári főraktárosunk: Deutsch Lipót Szécheny-tér 9.
a fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

Telefon 485. sz.

„Répáti“ forrás kezelősége.

Uj párisi mellfűző műterem!!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására adni, hogy külföldön szerzett alapos képzettséggel, a modern igényeknek teljesen megfelelően

ROSENZWEIG E. CZÉG ALATT

KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz-utca 6. sz. alatt

mellfűző műhelyt és üzletet nyitottam.

Kitűnő szabásommal, precíz kidolgozással és szolid kiszolgálással remélem a nagyérdemű hölgyközönség elismerését és pártfogását kiérdemelni. 2113 5-10

Kiváló tisztelettel

ROSENZWEIG E.

fűzőkészítő

Mérték szerinti fűzők 7 kor.-tól.

Deák Ferencz-utca 6. szám.

Tisztítások és javítások gyorsan és olcsón!!

Hölgyeim!!

Ha öde arcukat a késő korig ifjú színben megtartani kívánják, használják a

„Szigeti hatyu cremet“

és szappant, mely ártalmatlan össze-tételű, redő elsimító és szépítő mulasztó.

Főraktár: BURGER FRIGYES
drogueriájában, főtér, gróf Rhédey-ház.

1578

Első kézből legjobban vásárol.

Magyarország legnagyobb hangszergyára rez-, fa-, fuvó- és vonós hangszerekben.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvédd hadsereg szállítója

Budapest,

II., Lánchíd-utca 5

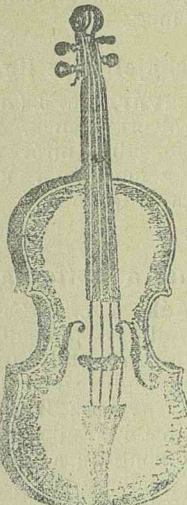
Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fu-volák, klarinetek, trombiták, czimbalomok.
Általam konstruált tárogatók 30 firtól feljebb. Iskola és zongora kíséret ingyen.**Harmonikák**

legjobb, elpusztíthatatlan hangok-kal. Különlegesség: acél-hangu hangverseny-harmonikák, saját minták.

Teljes zenekar felszerelések a legutányosabb árban előnyös feltételek mellett.

Képes árjegyzékek és pedig külön-külön a hangszerekről, b) harmoniumról, c) harmonikákról ingyen és bérmentve.

Alapítottatott
1832-ben.Legjobb hazai gyártmány
Szilágyi Eleonora
finom likör, puncsszesz és rum gyára
KOLOZSVÁR.Gyár és üzlet:
Kossuth Lajos-u. 32.
Telefon 239. sz.Világhírű
Puncssessencia.3, 5 és 10 éves
szilvoriom és
seprúpálinka.**RUMOK.**

Anisette Allasch

Barack

Cüracao

Pippement

Csokoládé

Mandarin

Ibolya

Meggy

Maraskino

Császárkörte

Narancs

Kávé

Málna

Vanília

Kömény

Som

Szeder

Citrom

1285 46-50

Likör.Ujdonságok!
Abricotia, Prűnnel, Bapo,
Ocskai brigádéros.

EKE. Kola

EKE. Erősítő, 5%
az EKE. javára.

Kapható nagyban és kicsinyben gyártelepen Kossuth Lajos-utca 32. szám, minden elsőrendű fűszer és csemege üzletben, Hazai ital termékek nagyraktárában, eredeti palackokban, gyári áron, valamint cukrászda és kávéházakban.

BURGER FRIGYES

gyógyszer, vegyszer és illatszer üzlete, Kolozsvár, Mátyás király-tér 8. sz.

Telefon 250.

A „Karolina országos kórház“, „Vörös-kereszt kórház, m. kir. államvasutak, m. kir. tud.-egyetemi intézetek, több betegégyező-pénztár és vidéki kórház gyógyszer- és kötszer szállítója.

Dus raktárt tartok mindennemű a szakmába vágó anyagokból.

Allat-gyógyászati szerek.
Bel- és külföldi gyógyszer külön-gességek.
Butortisztító anyagok.
Ecsetek, különféle alakban.
Fényképezési vegyi szerek.
Folteltávolító és rovarirtók.
Gazdasághoz való cikkek.
Gyermek táp- és ápoló-szerek.
Gyógyborok, vaskészítmények.
Gyógyzappanok, Berg-r- és Heinrich-féle.
Háztartási cikkek, fénysítók.
Italok: Cognac, likör, angol rum.
Orosz théák, eredeti csomagokban.
Padolat festő és fénysítók.
Szivacsok minden fajtában.
Vegyi szerek ipari célokra.Ajk- és arcfestékek, rougok.
Bajuszpedrók, brillantin.
Eszéki, Földes, Hajós, Rozsnyay, Si-hulsky-féle toiletté-cikkek.
Fogporok, fogpaszták, fogkefék.
Hajápolók: hajolajok, hajszesz és po-mádék.
Hajfestő-szerek, Regenerator.
Herczegő mosdóvíz szepítő ellen.
Hölgyporok: zsiros és zsíralan,
»Amore« a legátlatlanabb.
Blaha Serail, Herbert, Germándré,
Jáva, dorin, Hermelin, Lechner.
Lohse, Veloutine, stb. minden színben.
Illatszóró üvegek és zacskók.
Illatszerek: Atkinson, Bayley,
Crown Parfümerie, Gosnell,
Presse Lubin, Guerlain,
Houbigant, Legrand, Piver,
Pinaud, Roger & Gallet gyárosok
legújabb különlegességei.
Kölni vizek valódi, »Johann Maria Fa-rina-félek.
Köröm-ápoló-szerek, polisor.
Pipere-zappanok minden illatban.
Szájvizek: »Amor« Grenil, Kothe,
salicyl stb. stb.Gőcsér harisnyák.
Gummi ágybetétek színesek.
Gummi-övek, (Diana) Pessariumok.
Gummi- és halhólyag-különlegességek orvosi rendeltetére.
Haskótók méret után.
Hőmérők minden kivitelben.
Irrigatorok, üveg és fémből felszerelve.
Irrigator felszerelések külön.
Kötöző szerek: Watta, pólya stb.
Légnárnák, kerek és szögletes.
Seb- és körtelcskendők, Catheterek.
Sérvkötők méret után.
Szopó-üvegek felszerelve.
Suspensoriumok minden fajtája.
Szülésznői eszközök.
Tejsterilizáló készülék, Soxhlet tanár féle.

2051. 27-100

Gazdaasszonyok figyelmébe!!!

Előírásom szerint gyorsan, olcsón, tisztán lehet mindenféle likört és rumot házilag előállítani.

Árjegyzékkel szívesen szolgál

Burger Frigyes.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.

Magyar Számítoló és Pénzváltóbank

erdélyrészi fiókosztálya

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota)

Beszített alaptőke 30 millió korona

Foglalkozik minden e szakmába vágó műveletekkel:

Elfogad betéteket —
takarékpénztárakra vagy folyó-számlára. (Giro-conto).**Leszámítol váltókat** —
sorsolt értékpapírokat, nyerevényeket.**Kölcsönt nyújt** —
értékpapírokra.**Folyószámla-hitelt** —
engedélyez értékpapir-fedezet mel-lét, mindenkor a pénzügyi viszonyaihoz alkalmazott előnyös ka-matot számítva.**Törlesztéses jelzalog-** —
kölsönöket ad földbirtokra és bérházakra.

Az intézet különös súlyt fektet a következő üzletágakra:

Külföldi utalványok =
(Cheques) eladása és vétele.**Értékpapírok,** —
érozpénzek és külföldi pénznemek vétele és eladása a budapesti tőzsde napi jegyzései szerint.**3%-os jelzalog sorsje-gyek** részlet-eladása a legelőnyö-sebb feltételek mellett.**Magy. kir. osztálysors-jegyek** főelárusító helye.**Tőzsdei megbízások kivitele.**

Szelvények díjmentes beváltása.

Sorsjegyek ingyen utánnézetnek.

Örzési letétek részére nagy költ-séggel épített
Magán-pénztárait (Safe deposits) a közönség figyelmébe ajánlva, annak megtekintésére tisztelettel meghívja az érdeklődőket.**Pánczélszobáját** és az abban elhelyezett

Üzleti órák d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig.

2001 19-50

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.

Nyomatott Gombos Ferencz lyceum könyvnyomdájában Kolozsvárt